

**Clavis Aurea Thesauri Partheno-Carmelitici, Sive
Dissertatio Historico-Theologica, Referans atque
Exponens Antiquitatem & originem, confirmationem ac
propagationem, beneficia ac privilegia, gratias & ...**

Paulus <Ab Omnibus Sanctis>

Viennæ Austriæ, 1669

III. De plenaria indulgentia, & absoluteione peccatorum Confratribus
Sodalitij parthenij Scapularis à Confessario electo impertienda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64293)

CAPUT III.

*De plenaria indulgentia, & absolutione peccatorum
Confratribus Sodalitij partienij Scapularis, à Confessa-
rio electo impertienda.*

297.

Confessa-
rius ele-
ctus potest
impertiri
indulgent.
plenariam
Confrat.
semel in
vita, & in
morte.
Utrum hæc
facultas
conceden-
di plenar.
omnium
peccato-
rum indul-
gentiam
sit revoca-
ta à Paulo
V.?

CONFESSARIUS electus à nostris Confratribus, vitæ
te concessionis CLEMENTIS VII. potest non solum ab-
solvere eos à casibus reservatis, uti supra diximus: verum
etiam impertiri illis plenariam omnium peccatorum re-
missionem, & absolutionem *semel in vita, & in mortis articulo.*

Possêt autem aliquis dubitare, an ista facultas revocata fuerit à
PAULO V. dum in Constitutione, *Cum certis.* supra in quarta Parte
relata, revocavit omnes indulgentias, quæ à suis prædecessoribus
Confraternitati SCAPULARIS nostri Mariani concessæ fuerant.
Et profectò quoad primam partem, impertiendi scilicet illis plenari-
am indulgentiam semel in vita, licet nonnulli arbitrentur eam fuisse
revocatam, alij tamen, & melius censent, non fuisse revocatam, cum
in dicto diplomate PAULUS V. non annullaverit indulgentias con-
cedendas, sed concessas &c. Et quoad secundam etiam partem pro
articulo mortis, tenendum est, non fuisse revocatam, cum plures
doceant, quod per generalem, ab eodem PAULO V. factam, omni-
um indulgentiarum, quas Pontifices sui prædecessores Regularibus con-
cesserant, revocationem, per Bullam, *Romanus Pontifex.* sub dat. Romæ die
23. Maij, an. 1606. non fuisse revocatas indulgentias pro articulo
mortis, ea ducti ratione: quia quæ sunt nota speciali digna, maxime
ob favorem animæ, ut sunt indulgentiæ pro articulo mortis, in gene-
rali revocatione non censentur sublata, nisi de eis fiat specialis men-
tio. Et confirmant ex quadam declaratione URBANI VIII. anno
Jubilæi 1625. publicata Romæ ab Illustrissimo ac Reverendissimo
Domino Coccino Decano Rotæ, & Regente Pœnitentiariæ, quod in
generalis revocationis, seu suspensionis indulgentiarum, quæ fit in
anno Jubilæi, non suspendantur indulgentiæ pro articulo mortis.
pari igitur ratione in generali revocatione indulgentiarum
Confratrum facta à PAULO V. non comprehendetur indul-
gentia pro articulo mortis.

SED dicet aliquis, ad nihil prodesse videtur Confratribus facultas à CLEMENTE VII. Confessori ab eis electo concessa, conferendi indulgentiam plenariam in articulo mortis; siquidem jam eis pro eodem articulo aliam concessit similem PAULUS V.

RESPONDETUR multum prodesse: siquidem indulgentiam plenariam à PAULO V. concessam pro articulo mortis Confratres obtinere nequeant, nisi contriti & confessi sacram Communionem receperint, & nomen JESU saltem corde invocaverint; accidere autem potest, ut aliquis Confrater in articulo mortis constitutus, licet sit contritus & confessus, nihilominus impotens sit ad SS. Eucharistiæ Sacramentum suscipiendum, quo in casu certum est, quod impotens etiam erit ad lucrandum indulgentiam plenariam à PAULO V. concessam; poterit tamen Confessarius ab eo electus, vi indulti CLEMENTIS VII. illi indulgentiam plenariam conferre, quia in tali indulto, non imponitur obligatio suscipiendi Sacramentum Eucharistiæ. Contingere etiam potest, ut Confessarius defectu notitiæ aut advertentiæ, non impertiatur morienti CLEMENTIS indulgentiam, cui tunc proderit indulgentia PAULI V. si præscripta peragat.

Prodest non parum hoc privilegium Confratribus, etsi à Paulo V. ijs concessa etiam sit indulgentia plenaria pro mortis articulo.

AT quia accidere potest, ut Confrater aliquis in articulo mortis constitutus, sit in tali statu, ut confiteri non possit, nec det, nec dederit ulla signa, per quæ sit capax absolutionis Sacramentalis à peccatis, quæri potest, an ejus Confessor, valeat illi indulgentiam plenariam impertiri? Certum videtur, quod non possit conferre absolutionem à censuris, & peccatis, vi indulti CLEMENTIS VII. nisi in Sacramentali Confessione, quia utraque absolutio conceditur, cum hac conditione, & clausula, *Eorum Confessionibus diligenter auditis*, quæ tamè non exprimitur in facultate impertiendi indulgentiam plenariam concessa per hæc verba: *ac omnium eorum peccatorum semel in vita, & in mortis articulo, ut præfertur, etsi tunc non subsequatur, plenariam remissionem & absolutionem, autoritate Apostolica, impendere possit.*

Utrum extra sacramentalem Confessionem concedi queat hæc plenaria indulgentia?

Dubium est, an saltem in hac concessione dicta clausula implicite contineatur? Affirmant nonnulli satis probabiliter, ob hanc clausulam, *ut præfertur*, quasi per illam se referat Pontifex ad absolutionem à censuris, & à culpis faciendam auditis Confessionibus; ita quod velit etiam plenariam remissionem, & absolutionem omnium peccatorum

Negant nonnulli

torum quoad pœnas in mortis articulo, impertiendam quoque esse, auditis Confessionibus.

300.

At melius
alij affir-
mant.

Nihilominus non videtur improbabilis, sed valde rationi consona sententia eorum, qui considerantes collationem indulgentiæ suæ naturæ non exigere, ut fiat in Sacramentali Confessione, & quod Confessarius electus in Bulla Cruciatæ potest semel in articulo mortis indulgentiam impertiri extra Confessionem, & quod in usu jam est apud omnes Regulares, ut Fratres approbati ab Ordinario pro audiendis Confessionibus Sæcularium, vi talis Privilegij indulgentiam moribundis conferant extra Sacramentalem Confessionem: & quod in præfata concessione CLEMENTIS VII. dicta clausula, *auditis eorum Confessionibus*, non exprimitur, censent præfatum indulgentiam plenariam concedi posse extra Sacramentalem Confessionem; nec ista clausula, *ut præfertur*, videtur referenda ad clausulam, *auditis eorum Confessionibus*, sed ad aliam similem supra positam de articulo mortis, quando dixit Pontifex, quod Confessarius electus à Confratribus possit eos à quibusvis peccatis, criminibus, excessibus ac delictis, quantumvis gravibus, & enormibus, etiam talibus, propter quæ Sedes Apostolica merito consulenda foret, in casibus dictæ Sedi reservatis, exceptis committis in dictis litteris Cæne Domini, semel in vita, & in mortis articulo; de alijs vero dictæ Sedi non reservatis casibus, toties quoties opportunum fuerit, eorum Confessionibus diligenter auditis absolvere.

Doctrina
impeuse
observan-
da.

Et sine dubio hæc opinio ut probabilissima, in praxi amplectenda est, nam si Confessor probabilem sequens opinionem, constitutum in mortis articulo, qui nec confessus fuit, nec ulla signa deit proxima in ordine ad Confessionem, vel contritionem, sed aliqua solum remota, potest & debet absolvere à peccatis: quia si vera est talis opinio, plurimum prodest absolutio; quia liberat morientem à culpis; si autem non est vera Confessor nemini nocet, nec injuriam facit Sacramento Pœnitentiæ: quia habet intentionem absolvendi quantum potest; pari ratione in nostro casu, si vera est opinio, de qua loquimur, Confessor impertiendo indulgentiam plenariam extra Confessionem Sacramentalem, morientem actu & rebus absolvit ab omnibus pœnis, nisi aliunde aliquis obstat alius obest autem non est vera, nemini nocet, nec injuriam facit alicui Sacramento, quia nullum Sacramentum administrat; nec etiam ipsi indulgentiam

tia, vel privilegio, quia illam semper impertitur, in quantum potest. Et ex his etiam magis patet, quantum prodest ista facultas, quam habet Confessarius Confratrum, illis impertiendi in mortis articulo plenariam omnium peccatorum indulgentiam.

LICET autem explicando plenariam indulgentiam à PAULO V. concessam Confratribus in articulo mortis, dixerim juxta nonnullorum sententiam, hujusmodi indulgentiam esse intelligendam de vero mortis articulo: nihilominus Confessarius Confratrum nostrorum, vi indulti CLEMENTIS VII. potest illam concedere in mortis articulo, sive vero, sive presunto, cum dicat Pontifex, *etiamsi tunc non subsequatur mors*. Hinc fit, inquit, Theodorus Stratius, ut si Confessarius semel juxta indultum CLEMENTIS VII. indulgentiam illam plenariam alicui Confratri infirmo simpliciter, & absolute, non reservando illam pro vero articulo, nec verbis, nec secundum intentionem, impendat, & postea Confrater convalescat, & deinde denuo incidat in alium mortis articulum, sive verum, sive presumpsum, non possit ei iterum indulgentiam plenariam concedere. Cum igitur accidere possit, ut Confrater aliquis, post semel obtentam à Confessario in uno mortis articulo indulgentiam, convalescat, novaque peccata committat, licet de ijs postea conteratur ante mortem, & eorum remissionem quoad culpam obtineat, ac in gratia decedat: nihilominus indulgentia, jam ei in precedenti mortis articulo presumpso impensa, nihil prodesse potest ad remittendam poenam peccatis postea commissis debitam. Quare optima cautela est, quod illam Confessarius non simpliciter, & absolute, sed sub conditione conferat, dicendo; *si hac vice non moriaris, eam tibi reservo pro articulo mortis*; & indulgentia cum hac conditione, & reservatione potest impendi Confratribus toties, quoties ipsi in articulo mortis constituti erunt: licet non nisi semel, in vero scilicet, effectum habere possit. Ita Reverendissimus Stratius *loc. cit. cap. 8.*

VERUM opposita sententia longè probabilior videtur, quam cum aliis tenet Suarez *Tom. 4. de Relig. lib. 2. cap. 19. num. 12.* qui sic differit. [Suspensio usque ad verum articulum mortis, dupliciter intelligi potest: *Primo*, ut indulgentia nunquam habeat effectum, donec

301.
Utrum hæc indulgentia plenaria à Clemente VII. concessa pluries in mortis articulo impertiri valeat?

Exponitur duplex modus, quo Ut hæc indul-

gentia in
morte con-
cedi po-
t. est.

ut indulgentia statim operetur ; & nihilominus, si mors non sequatur, iterum atque iterum in simili articulo concedi possit cum effectu, donec vera mors sequatur. Et licet prior modus sit probabilior, tamen posterior est magis pius, & veritati magis consentaneus. *Primo*, quia beneficium Principis amplè interpretandum est, quando ipse non limitat illud, hic autem non limitat, quia non dicit *semel in articulo mortis*, tunc enim fortassè statim fieret effectus, & expiraret gratia propter illam restrictionem *semel*, quæ in præsentibus non additur, sed est concessio indefinita pro articulo mortis : ergo amplè intelligendum est hoc beneficium pro quovis articulo. Et confirmatur, quia in huiusmodi rebus indefinita æquivaleret universali. *Secundo*, quia Pontifex absolutè dat Confessori facultatem concedendi illam indulgentiam in articulo mortis ; ergo etiam Confessor utens illa absolutè absolvit plenariè, & non sub aliqua conditione : ergo absolutio non manet suspensa, quasi expectans adventum mortis.

Tertio potest ita explicari : quia per talem indulgentiam vult concedere Pontifex plenariam remissionem totius vitæ usque ad articulum mortis : quia tamen de vero mortis articulo homini constare non potest, ideo consequenter ac necessariò vult, ut talis absolutio instante periculo, & quando moraliter timetur mors, concedatur : & quia non vult absolutionem, quæ debet esse actus legitimus, esse conditionatam, ideo statim habet effectum : si autem postea mors non sequatur, effectus ille non est adæquatus gratiæ, seu facultati, quia non est de reatibus totius vitæ usque ad veram mortem ; ergo semper superest facultas absolvendi in vero mortis articulo à reatibus, qui superfuerint : ergo semper reservatur indulgentia aliqua ad verum mortis articulum.] Atque ita sentit etiam Gerlon 2. *Part. Tract. de absolutione Sacramentali. §. Quæris ulterius. Alph. 33. d. K.* & quoad hunc partem idem sequitur Corduba *lib. 5. de indulgentiis quest. 39 in fine.* cuius hæc sunt verba : *Sicut alie concessiones facte pro articulo mortis, ut ad absolvendum à peccatis, & censuris in articulo mortis intelliguntur toties, quoties talis articulus occurrit, ut patet ex practica consuetudine &c.* Confirmari quoque hæc poterunt illis, quæ in *Cap. V.* dicimus, agendo de absolutione à reservatis, & censuris.

303.

EXISTIMANT nonnulli articulum mortis, in quo à Confessori concedenda est indulgentia infirmo, non existere donec op-
parat

pareat eum velle expirare, & quod ei non supersit facultas amplius peccandi, ducti hac ratione: quia si post obtentam indulgentiam peccaret, etsi per pœnitentiam talis peccati remissionem quoad culpam obtineret, non tamen virtute indulgentiæ jam obtentæ valeretur remissionem pœnæ illi debitæ assequi. Mihi tamen magis arridet eorum sententia, qui asserunt, illum articulum mortis sufficere pro indulgentia, qui sufficit ad obtinendam absolutionem à censuris, & à peccatis: & consultius est non expectare mortem jam instantem ad impertiendam indulgentiam, etsi etiam semel tantum juxta nonnullorum sententiam concedenda esset, quia potius vitandum est periculum moriendi sine indulgentia, quàm antedictum incommodum moriendi post aliquod perpetratum peccatum.

Quia diximus supra facultatem impertiendi indulgentiam plenariam in articulo mortis nostris Confratribus, concessam Confessario ab eis electo, de ista electione nobis ita differendum est, ut loquuntur Doctores de electione Confessarij, facta virtute Bullæ Cruciatæ. Tradunt autem non esse necessarium ad hoc, ut habens Bullam assequatur indulgentiam, quod expressè & specialiter petat eam sibi à Confessario impendi: sed sufficere, ut conferri possit à Confessario, quod ex parte pœnitentis sit virtualis petitio, seu interpretativa voluntas petendi hanc indulgentiæ applicationem, id est, quod si advertisset, aut potuisset, eam postulasset. Nec esse necessarium, ut ille, cui talis indulgentia conceditur percipiat, & intelligat eam sibi concedi: sed sufficere, quod sit in gratia. Quare, si quis repente omnem sensum, & rationem amittat, constituaturque in mortis articulo, & ante nullum signum confessionis, nec contritionis in ordine ad confessionem dederit, si tamen habeat indultum indulgentiæ, & ex aliquibus conjecturis constet illū esse in statu gratiæ, poterit ei, uti etiam paulò ante diximus, à Confessore indulgentia applicari. Quia nullus pœnitentis actus hic requiritur, ergò nihil impedit, aut obest, quod sui compos non existat.

Addunt etiam, & hoc est quod facit vel maximè ad nostrum propositum, non opus esse, ut infirmus indulgentiæ consecutionem prius petierit, & designaverit Sacerdotem Confessarium in particulari: sed sufficere illam interpretativam voluntatem, quod enim isti

Fff

Auctores

Quando mortis articulus adesse censetur?

Et quando infirmo sit absolutio hæc generalis impendenda? Vitandum periculum ne sine indulgentia decedat.

304. Utrum à moribundo Confratre expressè petenda sit hæc indulgentiæ enlargitio?

Quid faciendum cū illis sit, qui de repente rationis usum amittunt?

Nota differ-
entiam in
conceden-
da hac in-
dulgentia
plenar. in
vita & mor-
tis articulo

Auctores asserunt de electione Confessoris facta virtute dicte Bullæ nos affirmare possumus de electione Confessarij Confratrum nostrorum, facta virtute indulti CLEMENTIS VII. Præsumendum quippe est, ægrum velle omnia quæ valent sibi adhiberi remedia, ad vitam bene beatæque finiendam; secus dicendum de eadem indulgentia si in vita concedenda, cum enim liberum sit Confratri eam differre, quantum voluerit, non debet Confessarius illâ elargiri, nisi rogatus à pœnitente, tacite aut expresse.

CAPUT IV.

Proponitur & exponitur formula concedendi plenariam indulgentiam Confratribus Carmelo-partbenijs, in mortis articulo, ab electo ab eis Confessario.

305.

Qua verborum forma hæc indulgentia impertien-
da sit.

*Loc. citato
Cap. 9.*

BSQVE dubio Confessor à Confratribus electus, impertiendo illis indulgentiâ in mortis articulo, vi indulti CLEMENTIS VII. aliquam verborum formulam oblectare debet: & quia nullam præscribit Pontifex, nec reperitur præscripta in sacris Canonibus; nec Apostolicis Constitutionibus, sat erit, si conferatur per talia verba, quæ remissionem & indulgentiam plenariam significant; nihilominus Confessor nostrorum Confratrum hanc, quam nunc hic ex Reverendissimo Theodoro Stratio, aut quam infra parte VIII. Capite X. trademus, formulâ servare poterit.

Postquam pœnitens, si prius is præmiserit Sacramentalem Confessionem, fuerit absolutus à censuris, & à peccatis, vel si nulla præcesserit Confessio, nec datum fuerit ab eo ullum signum in ordine ad Confessionem, Sacerdos electus, modo judicet illum esse in gratia, per hæc verba impertietur illi indulgentiâ: *Authoritate Domini nostri IESU Christi, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli, tibi condulta, & mihi commissa, concedo tibi omnem illam indulgentiam peccatorum tuorum, quam possum concedere virtute prærogativarum Apostolicarum, si tamen hac vice moriaris; alias pro alia eam tibi reservo: in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti Amen.*